

Högsby kommun
kommun@hogsby.se

2018-12-10
1 (19)
Dnr-2018:6421

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Tallåsskolan 1-6 i Högsby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Tallåsskolan 1-6 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Tallåsskolan 1-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna systematiskt följa upp och analysera undervisningens genomförande och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn behöver därefter besluta om åtgärder för att utveckla undervisningen och värdegrundsarbetet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar arbetet med att skapa strukturerade lektioner där syfte och mål samt lektionens innehåll blir mer tydligt för eleverna.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar skolenhetens gemensamma arbete så att utbildningen präglas av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen, mellan resultat på nationella ämnesprov och betyg.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 10 juni 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se , eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6421) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling av undervisningen, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat, liksom undervisningens genomförande. Dock görs ingen uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Vidare saknar Tallåsskolan ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever, oavsett könstillhörighet, har samma förutsättningar att lära och utvecklas. Granskningen visar vidare att rektorn, i sin ledning och organisering av det pedagogiska arbetet, skapar förutsättningar för lärare att samverka, att det sker ett kollegialt lärande i arbetslaget och att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Dock visar granskningen att skolans arbete med att ge en planerad introduktion till obehöriga och icke legitimerade lärare behöver utvecklas.

Rektorn följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat på ämnes- och årskursnivå och lärarna är delaktiga i detta arbete. Exempelvis uppger lärarna att uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat görs två gånger per termin, arbetet görs på så såväl individ- som gruppnivå. Uppföljningen kan också ha olika fokus såsom jämförelser av exempelvis pojkar och flickors resultat. Rektorn uppger att de lyckas sämre med pojkars kunskapsresultat. Rektorn uppger att analysen försvåras av en hög genomströmning av elever, där nyanlända elever med kort varsel kan flytta vidare till en annan kommun. Rektorn berättar att skolan därför behöver breda insatser som är viktiga för alla elever. Ett exempel är skolans arbete med språkutvecklande arbetssätt. Detta är en insats som fortsätter från föregående år men som enligt rektorn inte har implementerats fullt ut. Andra exempel på insatser för att höja måloppfyllelsen är utökad idrottsundervisning, så kallad "pulsträning". Uppfattningen är att detta har fått positiva effekter på elevernas prestationsförmåga under hela skoldagen.

Rektorn följer upp undervisningens genomförande genom lektionsobservationer. Dock är rektorns observationer inte en planerad del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns inte heller ett system för att utvärdera hur eleverna upplever undervisningen på skolnivå, eller hur lärarna utvärderar varandras lektioner. Lärarna uppger att de hade för avsikt att ha auskultation under vårterminen av varandras lektioner men att det inte blev av. Rektorn uppger att han besökte alla klasser under föregående läsår och i vissa fall fick lärarna återkoppling på sin undervisning av rektorn. Rektorn brukar vid lektionsbesök ha fokus på någon aspekt av undervisningen, till exempel lektionsstruktur. I vissa fall dokumenterade rektorn besöken. Rektorn uppger också att specialpedagogen har varit behjälplig vid observation i klasser där det varit problem. Däremot är enligt rektorn lektionsobservationer inte en planerad del av det systematiska kvalitetsarbetet. I dagsläget finns inget sätt att systematiskt mäta undervisningens kvalitet berättar lärarna. Rektorn berättar att det finns inget system för att utvärdera hur eleverna på skolnivå upplever undervisningen, dock uppger lärarna att de kontinuerligt frågar eleverna om hur de upplever undervisningen.

Det saknas ett system för att följa upp att värdegrundsfrågor integreras i undervisningen. I Tallåsskolans plan mot kränkande behandling 2017/2018 framgår exempel på förebyggande värdegrundsarbete som görs i verksamheten såsom empatiträning genom värdegrunds- och samarbetsövningar. Skolan har också ett kamratråd och även "pulsträningen" beskrivs som en gruppstärkande och samarbetsfrämjande aktivitet. Lärare och rektorn uppger att de regelbundet arbetar med värdegrundsfrågor men att det finns inget system för att följa upp att värdegrundsfrågor genomsyrar undervisningen och alla ämnen. Framförallt är värdegrundsarbetet kopplat till det som händer utanför klassrum, såsom raster, än själva undervisningen förklarar rektorn.

Tallåsskolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete. Rektorn och lärarna uppger att det förekommit tillfällen då de analyserat skillnader mellan pojkar och flickors måluppfyllelse, vid sådana analyser har det exempelvis framkommit att pojkar har en lägre måluppfyllelse och att pojkar kommer efter med läsningen. Rektorn uppger i inskickat material att det finns en plan för ett mer strukturerat arbete med extra träning i läsning med läsgrupper. Lärarna och rektorn uppger dock i intervjuerna att det inte finns något systematiskt arbete för hur skolan arbetar med jämställdhetsfrågor kopplat till undervisningen. Lärare kan ge exempel på att genusperspektiv tas upp i de samhällsvetenskapliga ämnena, men det saknas ett arbete för att se i vilken utsträckning jämställdhetsteman tas upp i undervisningen i samtliga ämnen.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdraget. Dock visar granskningen att skolans arbete med att ge en planerad introduktion till obehöriga och icke legitimerade behöver utvecklas. Alla lärare och rektorn deltar vid arbetslagsmötet. I detta forum diskuteras enligt rektorn allt från praktiska lösningar till mer strategiska beslut. Utvärderingar av verksamheten görs också löpande i detta forum. Varannan vecka deltar även specialpedagogen. Samverkan med fritidshemspersonalen sker regelbundet. Vidare uppger lärare att det finns fungerande rutiner för verksamheten. Exempelvis nämns rutiner vid frånvaro, ordningsregler, extra anpassningar och särskilt stöd. Rektorn har även sett över rutinen för anmälan av kränkande behandling. Detta har resulterat i att personal i högre utsträckning än tidigare anmäler fall av kränkande behandling till rektorn. Lärare uppger dock att det inte finns någon direkt introduktion för obehöriga lärare, det finns inte heller utsedda handledare för lärare som är obehöriga eller saknar legitimation. Rektorn uppger att icke legitimerade lärare har en huvudmentor men att de under terminen också ska få en ämnesmentor för att förstå systemet med bedömning. Rektorn konstaterar att introduktion för icke legitimerade lärare kan bli bättre. Rektorn har löpande egna avstämningar med lärare som inte är legitimerade. De lärare som är nya denna termin har inte fått introduktion då de har arbetat på skolan tidigare berättar rektorn.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna systematiskt följa upp och analysera undervisningens genomförande och hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn behöver därefter besluta om åtgärder för att utveckla undervisningen och värdegrundsarbetet.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att utvärdera undervisningens genomförande. Vidare behöver rektorn följa upp och analysera hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen (2010:800) ska rektorn ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever. Enligt Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 28ff) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete framgår att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevers lärande och utveckling. För att kunna

utveckla undervisningen behöver personalen kontinuerligt få återkoppling från elever på vad de förstått och vad de behöver få utveckla för att komma vidare. Personalen behöver även få återkoppling på sin undervisning från rektorn samt från kollegor.

Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att i samverkan med lärarna utveckla arbetet med att följa upp och analysera undervisningens genomförande samt hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Granskningen visar att undervisningen oftast är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd, men det förekommer att lektioner saknar en tydlig struktur. Detta visar sig exempelvis genom att enskilt arbete kan pågå längre stunder och elever kan få vänta länge innan de får hjälp. Granskningen visar vidare att undervisningen överlag stimulerar och utmanar varje enskild individ utifrån dennes behov och förutsättningar även om lärare menar att det finns en stor utmaning i att anpassa undervisningen till alla elever. Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller övningar och frågor som ger eleverna möjlighet att vara delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Undervisningen är oftast målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Undervisningen består överlag av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans. Intervjuer och lektionsobservationer visar att lektioner innehåller olika arbetsformer (helklass, grupp och enskilt) och olika arbetssätt såsom genomgångar, diskussioner i grupp och enskilt arbete med arbetsböcker eller stenciler. Granskningen visar däremot att enstaka lektioner innehåller en lägre grad av variation. Lektionsobservationer ger exempel där elever under en stor del av lektionen får arbeta

enskilt med arbetsböcker eller stenciler, vilket gör det svårt för vissa elever att bibehålla sitt engagemang för uppgiften under lektionen.

Lärarna ger elever ett aktivt lärarstöd så att de förstår, kommer igång med sitt arbete och bibehåller sitt engagemang. Lektionsobservationer visar hur lärare vid genomgångar förklarar och ställer frågor för att säkerställa att alla elever förstått. Vidare går lärarna runt och stödjer elever vid enskilt arbete eller under gruppdiskussioner. Lärare stödjer både elever som tydligt uttrycker behov av hjälp och dem som inte direkt ber om hjälp. I Skolinspektionens elevenkät vårterminen 2018 får frågan avseende hjälp från läraren i skolarbetet högsta möjliga medelvärde (10.0) av elever i årskurs 5 på Tallåsskolan, jämfört med 8,6 som är medelvärdet för alla elever i årskurs 5 som besvarat enkäten denna enkätomgång. Dock visar lektionsobservationer fall där elever, som inte tydligt uttrycker sitt behov av stöd, får vänta längre stunder på att få hjälp. Vissa elever uppger också i intervju att det kan dröja länge innan de får hjälp, särskilt om de bara har en lärare i klassrummet. Samtidigt uppger andra elever att de inte behöver vänta länge på att få hjälp.

Av intervjuer och lektionsobservationer framkommer emellertid att det förekommer lektioner som saknar en tydlig struktur. Lärare uppger att det finns en gemensam uppfattning i arbetslaget kring hur lektioner struktureras med genomgång, arbetspass och avslut. Lektionsobservationer visar att det förekommer lektioner som saknar genomgång där läraren beskriver varför eleverna ska arbeta med det de ska göra under lektionen samt vilka moment, förutom det som eleverna först ska arbeta med, som ingår. Lärare berättar dock att lektionsavslut ofta kommer snabbt och inte hinns med då det är många elever som behöver lärarens hjälp. Detta bekräftas också vid lektionsobservationer där flera lektioner saknar en summering, eller möjlighet att tillsammans prata om vad arbetspasset handlat om. Samtidigt visar lektionsobservationer också goda exempel på strukturerade lektioner där läraren inledningsvis förklarar vad eleverna ska arbeta med och sedan i slutet av lektionen summerar tillsammans med eleverna vad det är som de har arbetat med.

Det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Undervisningen är överlag stimulerande för eleverna och utmanar varje enskild individ utifrån dennes behov och förutsättningar. Lektionsobservationer ger exempel på dialoggenomgångar där läraren, med stöd av bilder, ställer intresseväckande frågor till eleverna. Lektionsobservationer ger flera exempel på hur lärare bygger goda relationer med eleverna och ger uttryck för positiva förväntningar såsom "du kan" eller "ni klarar det". Elever uppger att lärarna är bra på att uppmuntra i skolarbetet och stärka elevernas självförtroende. Alla intervjuade elever upplever skolarbetet som roligt. Lärare berättar att positiv

förstärkning ofta används, såsom att berömma en elev som kommit igång lite snabbare, eller ge uppmuntrande kommentar till en elev som vågat uttrycka sig trots talängslan. Äldre elever uppger att det är tydligt vad som förväntas av dem i skolarbetet och att lärarna har gått igenom vad som krävs för att nå olika betygmål. Elever berättar också att de har diskuterat i klassen vad det innebär att ta ansvar för skolarbetet och läxor.

Vidare ges vid lektionsobservationer flera exempel på hur lärarna förklarar, eller ber elever förklara, ord och begrepp. Detta är också en del i skolans strategi med att arbeta med språkutvecklande arbetssätt. Det förekommer dock under vissa lektionsobservationer att avbrott för att förklara ords innebörd blir allt för enkelt för vissa elever. Detta får till följd att vissa elever som är starkare i svenska språket tappar koncentrationen under genomgången. Rektorn och lärare uppger att det är en stor utmaning när eleverna har en så stor bredd i kunskaper i det svenska språket, både skriftligt och muntligt. Lärarna uppger att det finns ett gemensamt arbete i läroplanen kring extra anpassningar och de anpassningar som görs utvärderas regelbundet. Lärarnas uppfattning är att skolans arbete med extra anpassningar ger effekt. Eleverna uppger i intervjuer att skolarbetet är lätt. Samtidigt säger de att de kan få mer avancerade uppgifter i exempelvis svenska, engelska eller matematik i de fall de blir snabbt klara med uppgifter på lektionerna.

Eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande. Eleverna uppger i intervjun att de får reflektera över vad de lärt sig i skolan, till exempel vid diagnostiska prov. En lärare uppger i intervjun att hen ibland låter elever få arbeta med metareflektioner genom att de i slutet av en lektion får skriva upp på lappar vad de lärt sig och vad de vill veta mer om. Lektionsobservationer visar att reflektion främst förekommer vid genomgångar där elever uppmuntras till att tänka efter och bidra med svar, eller vid gruppuppgifter. Lärare berättar vidare att de försöker göra eleverna delaktiga i undervisningen. Det kan exempelvis handla om att läraren startar upp lektionen med att de gemensamt gör en tankekarta, eller att elever får bestämma arbetsformer inom arbetsområdet. Andra exempel är att eleverna i helgrupp får svara på utvärderingsfrågor kring undervisningen med tumme upp eller ner. Elever uppger också att de har viss möjlighet att påverka undervisningens innehåll, arbetssätt och arbetsformer. Även Skolinspektionens enkät vårterminen 2018 besvarade av årskurs 5 visar att eleverna är delaktiga och ges inflytande över skolarbetet. Skolenheten visar ett högre medelvärde avseende delaktighet och inflytande jämfört med andra skolor i denna enkätomgång.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar arbetet med att skapa strukturerade lektioner där syfte och mål samt lektionens innehåll blir mer tydligt för eleverna.

Skolinspektionen bedömer att Tallåsskolan behöver utveckla arbetet med att tydliggöra för eleverna hur lektionsserier/lektioner är planerade och vad som är lektionernas syfte och mål. Av Skolinspektionens granskning framgår att det förekommer att lektioner saknar en tydlig struktur där exempelvis inledande genomgångar uteblir, syftet med lektionen inte klargörs eller att lektionsavslut kommer plötsligt.

Enligt 5 kap 2§ i skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. En viktig del i en undervisning som är välstrukturerad och organiserad är att läraren ser till att det finns en struktur på lektionerna, som innefattar introduktion, genomförande och en uppföljande avslutning.¹ Samtidigt kan variation av detta förekomma beroende på var i arbetsprocessen klassen befinner sig.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att i samverkan med lärare utveckla arbetet med att skapa strukturerade lektioner. I sin ledning av undervisningen bör lärare se till att det blir tydligt för eleverna vad syftet är med de aktiviteter som görs i undervisningen, vilka kunskaper eleverna ska ges möjlighet att utveckla samt hur de ska visa sina kunskaper. En central del i strukturerad undervisning är att lektionerna har ett logiskt flöde och att det är tydligt hur olika aktiviteter är en del av undervisningens syfte. Lärare är ansvariga för ledning av undervisningen och tydliggörandet av hur undervisningens olika moment är förankrade i de förmågor som

¹ Wiliam, D. (2013) *Att följa lärande – formativ bedömning i praktiken*, Lund: Studentlitteratur; Håkansson & Sundberg 2012.

eleverna ska ges möjlighet att utveckla. För eleverna är det också viktigt att det är tydligt på vilket sätt undervisningsaktiviteterna ger dem möjlighet att utveckla dessa förmågor.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det framkommer att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan och att det bland personalen finns ett gemensamt förhållningssätt för att skapa en trygg miljö. Granskningen visar också att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på lektionerna men att det inte råder studiero på alla lektioner.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att det finns ett likabehandlingsarbete som alla är involverade i. Det finns ett gemensamt kamratråd där elever från alla klasser är representerade. Rådet träffas regelbundet. Elevhälsan har också varit ute i klasserna och diskuterat trivselregler. Alla elever uppger i intervjuer att skolan är trygg. De framhåller också att det finns vuxna ute på rasterna och att de reagerar och tar tag i situationen om någon skulle vara dum mot någon. Äldre elever berättar att de tar väl hand om de yngre eleverna. Inga elever upplever att det finns några otrygga platser på skolan. Elevernas upplevelse av trygghet bekräftas i resultatet av skolans senast genomförda trygghetsenkät där det framkommer att eleverna är trygga på skolan. Skolinspektionens senaste enkät (vårterminen 2018) genomförd av elever i årskurs 5 och vårdnadshavare redovisar ett högre resultat, jämfört med riket i denna enkätomgång, avseende att skolan upplevs som trygg, ömsesidig respekt finns bland elever och lärare, ordningsregler följs och att vuxna reagerar vid kränkningar. I intervju med elevhälsan framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till arbetet med att skapa trygghet på skolan. Exempelvis lyfter elevhälsan fram att alla elever är allas barn ett uttryck som omnämns även av lärarna. Uppfattningen bland alla intervjuade är att vuxna reagerar om något händer i skolmiljön. Skolans

främjande, förebyggande och åtgärdande arbete för att skapa trygghet finns dokumenterat i skolans plan mot kränkande behandling. I planen mot kränkande behandling redovisas en analys av kartläggning samt det främjande och förebyggande trygghetsarbete som är planerat. Exempel på främjande och förebyggande insatser som görs är värderingsövningar kopplat till religion, etnicitet och kön samt arbete med värdegrundsfrågor i flera klasser om människors olika levnadsvillkor och förutsättningar. Av intervjuer framgår att personalen är involverade i det arbete som redovisas i planen. Rektorn uppger att ett medvetet arbete mot nätkränkningar inte finns.

Trygghet är ett prioriterat område för skolenheten. Av intervju med rektorn framgår att mer än 50 procent av eleverna har ett annat modersmål vilket gör att integrationen mellan elever är viktig. Rektorn och personalen uppmärksammade under föregående läsår att det bildats grupper utifrån elevers språktillhörighet. Fjolårets trygghetskartläggning visade därför ett ökat behov av att tydligare integrera elever med olika modersmål. Ett exempel som genomförts är styrda rastaktiviteter fyra gånger per vecka vilket gett effekt såsom bättre stämning och ökad integrering. Andra åtgärder som gjorts det senaste året för att öka elevernas trygghet och välbefinnande är ombyggnation av duschrum som tidigare upplevts otrygga och mer daglig idrottsaktivitet på schemat för alla elever, så kallad "pulsträning".

Det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på Tallåsskolan men granskningen visar att det inte alltid råder studiero. I intervjuer med lärare och elevhälsan uppges att studieron överlag är mycket bra. Bidragande faktorer till detta är att det finns en samsyn i lärarlaget kring vad studiero är och hur den uppnås. Intervjuade framhåller gemensamt höga förväntningar på eleverna men också en tydlig lektionsstruktur och rutiner som eleverna känner igen sig i. Av intervju med lärare framgår också att de är lyhörda för hur eleverna upplever studieron och att frågan exempelvis kan lyftas i klassråd. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs regelbundet av elevhälsan. Enligt företrädare för elevhälsan visade senast genomförda mätningen att studieron var bra. Av intervju med rektorn framgår att han överlag uppfattar studieron som god i undervisningen. Rektorn berättar att insatser för att skapa bättre studiero har gjorts i en av klasserna vilket har gett önskad effekt. I intervjuer med elever framgår emellertid att deras upplevelse av hur studieron i klassrummet är varierar. Några elever uppger att det kan vara pratigt på vissa lektioner och att de då får svårare att koncentrera sig på skolarbetet. Det kan då handla om elever som går runt i klassrummet eller elever som pratar under lärarens genomgång. Läraren brukar då säga till eleven. Ofta är detta på lektioner där eleverna inte har sin egen klasslärare. Andra elever upplever god studiero. Resultatet av Skolinspektionens senaste enkät för vårdnadshavare och elever våren 2018 visar ett något lägre resultat för Tallåsskolan i

denna enkätomgång än för deltagande skolor i lägeskommun respektive deltagande skolor i riket. Flertalet av Skolinspektionens observerade lektioner kännetecknades av god studiero medan det förekom lektioner där det inte var studiero för eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar skolenhetens gemensamma arbete så att utbildningen präglas av studiero.

Skolinspektionens bedömer att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på skolan men att detta arbete behöver intensifieras. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt för detta arbete. Rektorn kan därför tillsammans med lärarna diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektorn är lärarnas upplevelse av hur detta arbete fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen (2010:800) ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens kvalitetsgranskning *Skolans arbete för att säkerställa studiero* (2016) visade att studiero främjas av tydliga lektionsstrukturer och av ett tydligt ledarskap i klassrummet. Att undervisningen har ett tydligt fokus och är varierad är faktorer som tillsammans med en trygg och stödjande lärandemiljö ger goda möjligheter för eleverna att följa undervisningen. Granskningen visade också att lärares förutsättningar att skapa studiero i undervisningen påverkas av andra processer på skolan och av i vad mån rektorn tar ansvar för att utveckla och förbättra dessa. Det handlar huvudsakligen om skolans arbete med normer och värden och det förebyggande arbete som bedrivs av elevhälsan, men också om hur skolan tar ansvar för att alla elever ges det stöd och de utmaningar de behöver. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar skolenhetens gemensamma arbete så att utbildningen präglas av studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen till bedömningen är att rektorns analys av om betygssättningen är likvärdig är begränsad liksom rektorns kännedom om eventuella avvikelser. Granskningen visar att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Rektorns analys av betygssättningen är begränsad då rektorn inte har analyserat skillnader i omdömen och betyg i olika ämnen och årskurser samt i förhållande till resultat på nationella prov. Rektorn uppger att han regelbundet samlar in information om på vilken nivå eleverna befinner sig i alla ämnen. Detta görs genom samtal med lärare och lärares regelbundna inrapportering av elevernas kunskapsutveckling i skolans administrativa system. Rektorn har dock inte gjort någon analys av eventuella avvikelser mellan olika lärares bedömning i olika ämnen eller årskurser. Detta har gjorts tidigare år men har inte hunnits med detta år berättar rektorn. Rektorn uppger också att han inte har gjort någon analys av utfall av nationella prov jämfört med utfall i terminsbetyg. Dock menar rektorn att han har kännedom om att det i år inte skulle ha varit så stora avvikelser mellan resultat på nationella prov och kursbetyg.

Rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Rektorn ger också lärarna överlag förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar. Lärare uppger att en metod som används är gemensam bedömning av elevtexter för att säkerställa likvärdighet. En annan metod är att i årskurs 6 samlas elevsvar på nationella ämnesprov in för gemensam rättning för hela kommunen, detta görs emellertid inte för årskurs 3. Tallåsskolan var ansvarig för rättning av alla nationella ämnesprov i engelska i årskurs 6. Lärare och rektor uppger att resultat på nationella ämnesprov särskilt beaktas vid bedömning av elevernas kunskaper. Lärare uppger vidare att Skolverkets bedömningsstöd i framförallt matematik och svenska för årskurserna 1-3 tillämpas.

Vidare uppger rektorn att lärarna samarbetar kring bedömningsfrågor vid terminsslut. Lärarna och rektorn har också diskuterat bedömning på konferenser för att ytterligare förbättra likvärdigheten.

Även fast rektorn och lärarna uppger att samverkan kring bedömning sker regelbundet mellan lärare så finns det enligt intervjuade inte ett systematiskt arbete i alla delar för att säkerställa att bedömning blir likvärdig på hela skolan. Rektorn har exempelvis gett direktiv om att nationella ämnesprov ska rättas gemensamt. Det finns lärare som saknar någon att diskutera med som undervisar elever i samma ålder och som har samma ämnen. Tidigare har det funnits ett nätverk i kommunen där lärare kunnat diskutera bedömningsfrågor men idag rör detta samarbete endast rättningen av nationella ämnesprov i årskurs 6. Rektorn uppger att alla lärare på skolan ska ha någon att sambedöma med och att detta är under organisering då det fortfarande är i början av läsåret.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn analyserar eventuella skillnader i betyg i olika ämnen, mellan resultat på nationella ämnesprov och betyg.

Skolinspektionens bedömer att rektorn tillsammans med lärarna behöver utveckla arbetet med likvärdig bedömning. Granskningen visar att arbetet med att analysera eventuella skillnader i betyg i olika ämnen och årskurser samt jämförelser mellan resultat på nationella ämnesprov och betyg behöver utvecklas.

Enligt Skolverkets allmänna råd om Betyg och betygssättning (SKOLFS 2018:247, s. 42f) framgår att lärarna, rektorn och huvudmannen har ett delat ansvar för att följa upp betyg och betygssättning. Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med författningarna. Det innebär att rektorn har ett särskilt ansvar för att främja en rättssäker betygssättning. Rektorn behöver säkerställa att det finns förutsättningar för att sammanställa betyg och nationella provbetyg som underlag för ändamålsenliga analyser av resultaten. Rektorn bör se till att det finns förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper. Det är viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt och att de nationella proven särskilt har beaktats. Utifrån vad uppföljningen av betygen och betygssättningen visar kan rektorn behöva sätta in olika insatser.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn analyserar avvikelser i lärares betygssättningar, exempelvis mellan terminsbetyg och nationella prov, mellan lärares betygssättning i olika klasser eller betygssättning mellan pojkar och flickor. Utifrån

analyserna bör rektorn sedan föra diskussioner med lärarna och därefter genomföra förbättringsinsatser för att höja bedömningarnas och betygssättningens kvalité och för att utjämna eventuella skillnader mellan lärare och ämnen.

På Skolinspektionens vägnar

2018-12-10

2018-12-10

X Allan Westerdahl

X Tobias Thorén

Enhetschef

Signerat av: Allan Westerdahl

Utredare

Signerat av: Tobias Thoren

I handläggningen av ärendet har även utredarna Eva Fröberg och Lena Stadler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektor leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 och 5 september 2018. Besöket genomfördes av Tobias Thorén och Eva Fröberg.

Tallåsskolan är en kommunal grundskola i Högsby kommun med undervisning i årskurserna F-6. Skolenhetens arbete leds av en rektor. Tallåsskolan hade vid Skolinspektionens besök nio lärare organiserade i ett arbetslag. Läsåret 2017/2018 får ca 100 elever sin utbildning vid skolenheten. Av uppgifter från rektorn har antalet elever ökat med 25 procent de senaste två åren. Andel elever som är nyanlända är 49 procent.